

„Er is niets gemeenschappelijks meer, waarmee je een samenleving bindt’

Jaap. 24 jaar oud, in Ermelo geboren. Zevende jaars politicologie. Gereformeerd en actief in de EVP en, tot voor kort, in de evangelische jeugdbeweging, de „Navigators”, „een op ’t oog wat merkwaardige combinatie misschien”, zoals hijzelf zegt. Trouwde in 1983, „hetgeen met ’t oog op de toekomst niet onbelangrijk is.”

„Het woord toekomst wekt bij mij de associatie van onzekerheid: je weet gewoon niet waar ’t met de samenleving naar toe gaat. Je ziet mensen daar zó verschillend, of zelfs zó weinig over nadenken, dat ik mij daar zorgen om maak. Ook in de politiek vraagt men zich zelden af: naar wat voor samenleving willen we eigenlijk? Dat was vroeger anders. Na de Tweede Wereldoorlog had men duidelijke doelen en idealen voor ogen, weliswaar gevoed vanuit negatieve ervaringen, maar toch! Die mensen stelden zich ten doel hun kinderen een betere toekomst te geven; daar was men eensgezind in.

Je ziet, nu er iets is bereikt — een bepaald niveau van welvaart — dat die eensgezindheid zoek is; men accepteert niet makkelijk meer dingen van bovenaf. Er is een snelgroeiend wantrouwen tegen wat Den Haag, wat vakbondsleiders en dergelijke beslissen. Men zoekt ’t liever zelf uit. Je ziet de mensen dan ook verschillende kanten uitgaan: een hele verscheidenheid aan samenlevingsvormen, omgang met arbeid en allerlei tegengestelde deelbelangen is het resultaat. Het is allemaal korte termijnwerk en er is niets gemeenschappelijks meer, waarmee je een samenleving bindt. Mijn grootste zorg is dat men teveel uit elkaar gaat groeien, met alle gevolgen van dien.

Zelf verkeer ik op dit moment in onzekerheid wat mijn eigen toekomst betreft. Ik sta aan het eind van m’n studie, ben ijverig aan het solliciteren geslagen, maar tot nu toe zonder succes. Ik wist dat ’t moeilijk was een baan te vinden. Maar je wordt er pas echt mee geconfronteerd als je steeds afwijzende reacties krijgt.

Je trouwt, je studeert af en rekent er toch eigenlijk op dat er op een gegeven moment een baan zal zijn. Die vanzelfsprekendheid wordt nu dan verstoord. Toch voel ik geen onvrede met de situatie die ik meemaak. Goed, je had de dingen wat anders gepland. Maar ik kan op een gegeven moment toch terugvallen op mijn geloof. Uiteindelijk geloof ik namelijk, dat je als mens

(AVG/VU)

niet zo maar toevallig op de wereld bent geplaatst, maar dat er een *plan* is, dat God voor je uitgestippeld heeft en dat zich ook ontwikkelt. Dat betekent dus dat ik niet een brok klei ben, die maar wordt voortgerold, maar weet dat de dingen die gebeuren niet buiten God om gebeuren. Daarom heb ik er vrede mee.

Natuurlijk heb ik hoop voor de toekomst; anders doe je niks, maar ’t is niet zo dat ik alleen maar vanuit die hoop op de toekomst erg actief ben, bij voorbeeld in de politiek. Ik geloof dat God ons verantwoordelijk stelt voor het wel en wee van de aarde en dat je *daarom* naar eigen vermogen daaraan moet werken.

Ondanks dat ik denk dat de maatschappelijke situatie zal verslechteren, geloof ik dat de mens daar toch ook wel weer een oplossing voor zal vinden. Christenen hebben dan wel de neiging te denken: de mens is slecht en zal nooit iets goeds voortbrengen. Anderzijds staat er dat God de mens *bijna* goddelijk gemaakt heeft. Je ziet, ook in deze eeuw, dat verschillende rampen zich ten goede gekeerd hebben, al was ’t maar vanuit het menselijk gevoel: dit nooit meer!

Waar ik bang voor ben is het „gesloten wereldbeeld” van waaruit veel mensen opereren. Het geloof: alleen wij *mensen* moeten ’t maken, en het ongeschokte vertrouwen op kernwapens bij voorbeeld, of juist op *ontwapening*, zal ertoe leiden dat *beide* partijen wel een keer bedrogen uit zullen komen.

Mijn diepste wens? Tja... ik zou denk ik wensen dat mensen in een juiste verhouding met God leven omdat ik geloof dat — hoe eenvoudig dat ook klinkt — dit oplossingen geeft. Dan is er geen gesloten wereldbeeld meer, zodat men niet langer *uitsluitend* vertrouwt op ontwapening of bewapening, en men niet langer alle hoop vestigt op werk en zich nutteloos voelt als dat er niet is.

Er is namelijk méér dan men op ’t eerste gezicht voor ogen heeft, zoals een leven ná dit leven.” □

